

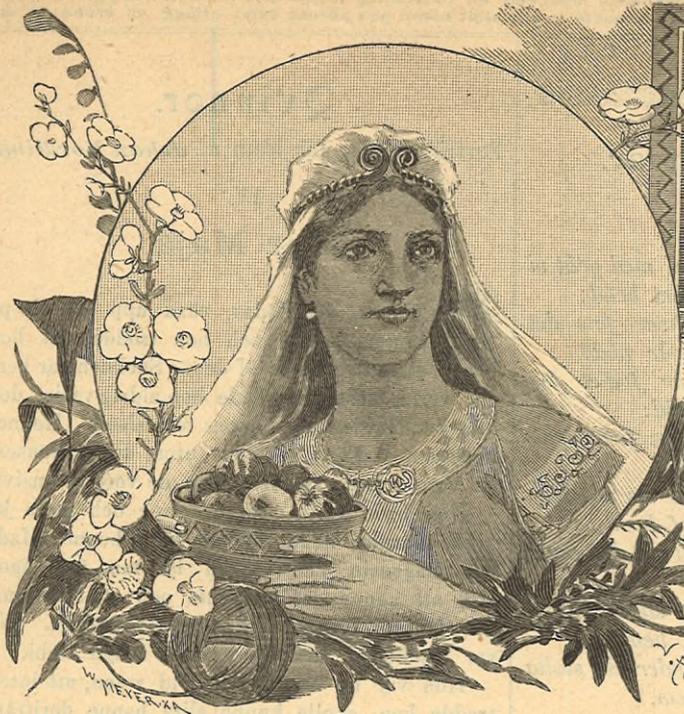

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Charlus

IBUNN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 22.

Fredagen den 1 juni 1888.

1:sta årg.

<p>Byrå: 8 Sturegatan 8 (ingång från Humlegårdsg. 19) Annonsspris: 25 öre pr petitråd (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnummerförsäljning!</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
--	--	--	---	--

Minnet är hoppets rot och hoppet är blomman af minnet.
Roten af tårar närs, blomman af sol och ljus.
C. A. Kullberg.

Undertecknad,

Iduns redaktör och utgifvare, är under juni månad bortrest. De löpande göromålen skötas af medarbetaren i tidningen hr Pehr J. Wallin.
Frithiof Hellberg.

Iduns byrå och expedition

hållas under sommarmånaderna öppna endast måndagar, torsdagar och fredagar kl. 10-1.

Vill du ha din trädgård fin?

När man gör sin trädgård fin, är det naturligt, att man i första rummet tänker på blommor. Men är man en arrangör med smak, så hopför man icke alla slag af sådana, kreti och pleti, utan gör ett passande urval, så att sällskapet ej blir allt för blandadt. Hellre än att i trädgården ha en mängd olika, men alldagliga blomsterfysionomier, håller man sig till ett fåtal sorter och söker hos dessa sådana, som i ett eller annat afseende höja sig öfver den stora mängden.

Blommornas drottning är ju rosen. Men man måtte visst tro, att hon hör endast de stora herrgårdsträdgårdarna till, ty det är ej ofta man träffar henne annorstädes. Och dock är hon mer än någon annan blomma lämplig för alla trädgårdar, dels därför att hon ej behöver ordnas i några konstmessiga grupper för att taga sig bra ut och dels därför att hon en gång planterad pryder sin plats flere år utan att kräfvat stort besvär.

Derför — vill du ha din trädgård fin, riktigt afundsvärdt fin, skaffa dig då rosor!

Men inte dessa buskager af vanligtvis skära rotakta rosor, som snart urarta till en missprydnad i stället för prydnad, utan välj dig en liten samling fina, förädlade rosor. En grupp sådana kan inte öfverträffas af något i skönhet. Hvar du skall få dem ifrån?

Jo, från plantskolorna. Det finnes ju många sådana i vårt land. En af de förnämsta torde helt säkert Ramlösa plantskola vid Helsingborg vara. Åtminstone hvad rosenodlingen angår. Då jag i fjor sommar vistades i Helsingborg, var jag i tillfälle att bese denna storartade anläggning.

Det var en fängslande syn — hela skogar af rosor — högstammiga och lågförädlade — såsom man sade mig till ett antal af omkring 35000 i mer än 250 olika sorter och färgnyanser. Och hur glad jag var, när jag bland denna mängd igenkände åtskilliga af dem, jag egde der hemma i min anspråkslösa trädgård 40 mil från Helsingborg! Det var mig, som när man bland främmande människor oförmodadt finner gamla, goda, kära vänner...

Från denna plantskola kan du således få hvad du önskar i rosväg. Skrif under adress Direktör N. P. Jensen, Helsingborg och begär katalog öfver »Törnrosor m. m.» Denna upptager rosornas namn och beskrifning öfver deras utseende m. m. jemte en förträfflig anvisning angående deras skötsel. Sedan kan du själf göra ditt urval.

Men om du ej eger bekantskap med de olika sorternas beskaffenhet, gör du nog bäst i att vid requisitionen endast utsätta det antal du önskar i de olika färgerna — hvita, svagt rosenröda, starkt rosenröda, röda, mörkröda och gula — och du kan vara säker om att erhålla ett godt och omvexlande urval af olika nyanser i hvarje färg.

Men priset? Af lågförädlade fås 10 exemplar för 6 kronor. Tagas 25 och flera erhållas de för 55

öre stycket. Är det dyrt? Du är inte rosvän, om du tycker det. Och till sommaren, när de stå der i sin färgfina skönhet, praktfulla, doftande, klädande din trädgård så utsökt fin, och, afskurna, smycka dina rum och pryda ditt skrifbord — då åtminstone tycker du inte, att priset var dyrt.

Skötseln af rosor är ingalunda svår. Då katalogen innehåller en utförlig anvisning härom, vill jag endast i korthet anföra följande om lågförädlade rosor:

De planteras bäst på våren, men äfven om hösten i oktober. Man sörjer för, att jorden är tillräckligt djup, omkring 1 aln. Vanlig god, lerhaltig trädgårdsjord, blandad med löfjord och gammal gödsel efter nötkreatur, har jag använt för mina rosor, och resultatet har alltid varit det bästa. Man sätter rosen så djupt, att förädlingsstället kommer ett par tum under jordytan, trycker med handen jorden tätt till rötterna och vattnar så rikligt, att man är viss om, att jorden intill rötterna blifvit fullkomligt genomvåt. Derefter täckes platsen kring plantorna med lätt, lös jord t. ex. löfjord, så att den ej må skorpa sig och spricka sönder.

Efter verkställd plantering afskuras alla grenarne ett par eller tre tum ofvan jordytan. Denna beskärning är af vigt och må ej försummas. Den första tiden bör man också medelst granris skydda dem för solen samt då och då bespruta dem med vatten.

Rosorna börja blomma i juli och fortfara dermed, ända tills frosten biter dem. När de första nattfroster inträffa, bör man genast verkställa vintertäckningen. Härtill kan användas jord, sand eller sågspån. Bästa är att hölja hela gruppen med täckningsmaterialiet till en höjd af minst 1½ fot och att så ofvan på denna kulle lägga granris. En sådan täckning bevarar dem helt säkert under den strängaste vinter, och om de öfversta grendelarne förfrysas betyder ingenting, ty de skola ändå bortskäras.

Följande vår, när man ej längre behöfver befara *starkare* nattfrost, borttages täckningen och rosorna beskåras . . .

Vill du ha din trädgård fin, riktigt afundsvärdt fin, skaffa dig då rosor! Fina, utsökta rosor — gula, mörkröda, skära och hvita.

Ingenting öfverträffar en grupp sådana i skönhet.

Stina Q.

Litet men välment.

Alla hysa vi en liflig önskan att kunna ut-
rätta något godt under vårt jordelif, att
gagna menskligheten, men vi föreställa oss, att
endast de stora, af världen beprisade gernin-
garna ega ett verkligt och bestående värde, och
förgäta dervid, att ur det myckna lilla skall
det stora slutligen framgå, och att de små, i
tysthet öfvade, goda handlingarna medföra den
största tillfredsställelsen och skänka oss den
renaste glädjen.

Till denna obemärkta, men kärleksfulla verk-
samhet äro vi kvinnor särskildt kallade, och
ingen af oss kan klaga, att hon icke fått eller
får tillfälle att utöfva den samma, ty äfven om
det är få kvinnor beskärmt att lemna något be-
tydligt understöd åt en i ekonomiskt betryck
varande medmenniska, så kunna vi dock i all-
mänhet, utan att ådraga oss eller hushållet
någon synnerlig förlust, gifva den af hunger
och köld hemsökte en måltid eller ett af oss
aflagd klädesplagg och alltså hindra åtminstone
stundens nöd; men må vi vid vårt gifvande
städse erinra oss skaldens ord:

»Förödmjuka icke den du ger,
Att din hjälp ej blir en börda mer.
Aldrig utom dig du söke lönen,
Vandra tyst som kärleken och bönen;
Du utträttar blott din Herres bud:
Den, som ger den arme, lånar Gud.»

Stå vi deremot sjelfva i det led, som strider
i kampen för tillvaron, och således äro urständ-
satta att i ringaste mon räcka åt andra en
hjälp till deras lekamliga uppehälle, så sakna
vi likväl icke helt och hållet förmåga att skänka
de lidande och sorgsna, som vi möta på vår
väg, ett sant deltagande, hvilket visar sig deri,
att vi vänligt söka uppmuntra den själ, som
slutat hoppas; i smärtornas hemvist, der sjuk-
dom och död herska, verkar oftast den kärleks-
fulla medkänslan till välsignelse, ty »hjärtat kan
lägga läkedom uti ett enda ord».

Mången gång komma vi i beröring med per-
soner, som begått ett felsteg och i andligt af-
seende sjunkit djupt, men låt oss icke betrakta
dessa med fariseens ögon, ty vi känna icke
vidden och djupet af de frestelser, för hvilka
de fallit, eller de sjelfföbrärelsernas qval, som,
kanske i årtal, förnekat dem dagens ro och
nattens hvila. Om vi döma, så låt oss göra
det med skonsamhet och icke undanhålla dem,
som farit vilse, den tröst, som äfven den bästa
af oss så väl behöfver, nämligen hoppet, att
ångrens tårar icke falla förgäfvos inför Honom,
af hvilken

»mången helig engel blifvit satt
att räkna helga tårars perleskatt.»

Anna Lena.

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Vid Babylons elfvar.

Öfversättning.

*V*id Babylons elfvar vi bida, med gråt vi
fukta vårt bröd;
Vi speja mot rymder vida; hvar fins det
hjälp i vår nöd?
Förspilda äro dock böner, vår frihet för
alltid såld:
De dömda Jehovas söner ej frias från träl-
doms våld.
Blott minnet än bud oss bringar om paradiset,
som blef lyckat,
Det breder dödströtta vingar ut till den eviga
flygt.
Utöfver Babylons floder det styrer långt
fjerran, hem,
Mot dig, vår drottning, vår moder, du stolta
Jerusalem.

Det bringar oss bud om en öde, en stad, som
besegrad är.
Med konungslägter döde och folk, som är
splittradt sär.
Vid branta klippan vi stanna, karg som en
tigande sorg,
Der Zion krönte sin panna med Davids gyl-
lene borg.
Der Morias pelare ranke en gång sig lyfte
mot sky
Som hymner af menskotanke, som vill till
gudomen fly —
Der lifvet ses trashöljdt tråla i kojor med
krossadt mod,
Och endast askhögar måla, hvar fordom alta-
ret stod.

Vi sitta vid Babylons floder, och ingen kan
vara glad,
Långt borta från dig, o moder, vår bragd-
stora kungastad.
Men dock vår tunga försmäkte, förnekade
vi vår Gud
Bland detta vantrogna slägte, som världen
ger herskarebud.
Deras händer knyts emot dig, deras tunga
bär hat och spott,
Fast en gång de lågo för fot dig, då *du* var
herre och drott.
Men hoppet en tröst än gaf oss: du ännu
kan blifva stor,
Så länge blott en utaf oss på din upprät-
telse tror.

Ditt nybyggda tempel skall tjusa med prakt,
som du fordom haft,
Och Davidspalmerna brusa med domsbasu-
nernas kraft,
Och folken ur tidens doala, den dåsiga, vakna
då,
Och sanningen högt skall tala och troende
åter få. —
Till dess vi hjälp i vår nöd fått, vårt hufvud
vi böje ned
Och älska med större glöd blott dig för den
smälek, du led,
Och bida vid Babylons floder, tills en gång
vi hinna hem
Till dig, vår drottning, vår moder, du nya
Jerusalem.

Qvinnor.

Porträttstudier för Idun af Johan Nordling.

IV.

Mor Maja.

De finnas, som födas, växa upp och dö på
samma torfva, och hon trodde, att hon
skulle varda en af dem. Socknen var hen-
nes verld, utom den hade hon aldrig varit; den
lilla bondgården var hennes fosterland. Hennes
intressen sträckte sig icke utom dessa gränser;
de voro trånga således, men de voro intensiva.

Hon hade varit barn och ung och mera jä-
sande känslor hade rört sig inom henne. Hade
hon någonsin känt, hvad långtan är, någon
åtrå att känna det obekanta och att förnimma
det hon ej förnummit? Det är möjligt. Nu
var emellertid den tiden sedan länge förbi.

Hon var nu så fastväxt vid roten, att intet,
trodde hon, skulle kunna slita henne derifrån.
Hennes likgiltighet för allt, hvad som rördes
utom hennes krets, hade stadgats under långa
år, hade stegrats till ren motvilja, till för-
skräckelse att pröfva något hittills opröfvadt.

Gården hade egts af hennes slägt i manna-
minne, ja, i fars, farfars och farfarsfars tid.
Den var icke stor, men den födde sin man
med stråfsamhet och omtanke, och det fans
många i den socknen, som hade det sämre än
bönderna på Kulla.

Maja var den gamle Kullabondens enda barn
och det grämde denne djupt, att släkten med
honom skulle dö ut på plogsidan. Han kunde
aldrig helt förlåta sin hustru den saken, och
det kom en kyla mellan föräldrarna, som icke
gjorde Majas yngre dagar gladare. Så dog
modern; det var strax vid julen, hon hade
förkyllt sig vid kyrkegång och lunginflammation-
en tog henne i grafven, innan veckan var all.
Maja var då 11 år.

Nu var hon vid de åren, att hon fort rände
upp. Hon var ganska dajelig att skåda och
tidigt mognad jungfru, redan innan hon gick
till skrift. Hennes hud var vit och mjäll
som björkens bark och hennes läppar röda
som rinnande blod. Många af de unga kar-
larne sågo kärligt åt henne och gjorde sig
stora tankar i sina sinnen.

Grannarne hade väntat, att Kullabonden
skulle gå i nytt gifte, ty de hade ofta hört
honom gnissla för slägtledens skull. Men åren
gingo och det blef intet deraf; nu var han
gammal och bräckt, men mången ung tös hade
nog tagit honom ändock för egorna.

De hade en dräng på gården vid namn Lars-
son; han var utsocknes ifrån, men det var en
driftig karl, som skötte det hela väl, när hus-
bonden började bli gammal. Han var stor
som en jätte, envis och snar efter vreden,
men han hade ett godmodigt hvardagssinne,
när ingen sade honom emot; och han bar ett
friskt ansigte ofvan ett par breda skuldror,
hvilket allt kunde godt täckas en kvinna.

Maja var vuxen och hennes gula hår och
blå ögon voro all sträfvan värda, tyckte Lars-
son. Så hade hon gården till arfs, och hon
skötte sig och var så flink i kök och ladu-
gård, att det var en lust att se. Maja för-
nam, hur hans blickar brände, när de möttes
till sysslor och mål; hon tyckte icke illa vara
och kände det varmt inom sig, när den unge
mannen var när. Ibland såg hon upp, och
deras ögon träffades. Då logo de.

Men han sade icke något på lång tid.

Den gamle, som började se mot sina dagars
ände, satt mest i spiselvrån, när vintern var

kall, och ordade med hvem som hade håg att höra. Det vore hög tid, att Maja såge sig för bland de unga karlarna, menade han, och der voro många som hade budat sig och gått igen med ogjordt ärende. Men Maja bara skratade, när gubben dref på; det blefve nog rätt med den affären, svarade hon.

Nu tänkte Larsson dock till sist, att det var bäst att berga, medan tid var. Han tog saken enkelt och rättframt, som hans lynne var till, när han väl en gång fått beslutet fast.

Om aftonen, när det var skumt, möttes de af en händelse i ledet ner till brunnen. Han fick henne snabbt om lifvet med sin arm af jern, drog henne åt sig och kysste henne hårdt. Hon skrek icke och sade heller intet emot. Men hennes ansigte blef blossande skärt, och hon lade hufvudet upp mot hans breda bröst.

»Då blir du min», sade han.

»Ja, som du vill», svarade hon.

Detta var nu ej alls, som bonden hade tänkt sig, och han grinade illa, när de kommo till honom och talade för sin sak. »Nej», skrek han och sprang upp, »en fattiglapp utan klut eller vägg; nej vid djefvulen!»

De läto honom hållas och sade hvarken ja eller nej till alla hans ord. Han gormade en hel vecka; drängen skulle han köra på dörren, svor han, för hvarje ny dag som kom. Intet blef dock af hans stora tal.

Larsson blef kvar, der han var, och det blef både lysning och bröllop på Kulla till hösten. Gamle far var mörk i synen, men tålig och from som ett lam. Allt tycktes till en början gå godt af stapeln. Men på kalaset på qvällen, sedan vigseln stått, fick han för mycket bränvin till lifs och vardt åter karsk i hågen. Han samlade några gamla grannar kring sig i ett hörn och skrek sig hes med onda ord mot svärsonen. Denne låtsade ej höra ditåt.

Till slut blef dock skandalen för stor och tålamodet tröt. Vreden steg honom åt hufvudet och hans ådror svällde. »Tig gubbe» rusade han fram, »eller jag kastar dig ut med din fördömda kåft.»

Den gamle blef hvit som snö, reste sig osäkert och lyfte sin arm. Men innan slaget föll, vacklade han och störtade till golvet. Ruset blef honom öfvermägtigt, sade man.

De fingo honom i säng och han syntes sofva tungt. Morgonen derpå var han död.

* * *

Sedan de dagarne voro gångna många och långa år. Mor Maja på Kulla var nu sjelf gammal vorden, ty man åldras fort under arbetets jernok. Den hvita hyn var skrumpnad och brynt af väder och vind, gestalten hade förlorat de smidiga liniernas ungdomlighet, förväxt, förkrympt under hvardagssysslornas släp. Det gula håret hade förlorat sin glans, slätt och säffigt struket öfver hjessan; men under pannans rynkor blickade ännu ett par blåa ögon fram, lika klara som i ungdomens dagar, vänligt lysande af förnöjsamhet och sinnesro.

Hon hade dock nyss passerat sitt fyrtionde år — icke mer. I enformig oändlig följd hade dagarne vältrat sig fram öfver henne likt våg efter våg, den ena den andra lik; af dagarne hade blifvit månader och år, af de många åren ett långt mödosamt lif. Hon hade födt sin man en son, han hade vuxit upp i föräldrarnes hem och fanns der ännu. Hon hade skött sina sysslor med oafbruten punktlighet likt ett urverk som drogs upp för hvarje morgon på nytt, gick sitt hvarf genom minuter och timmar för att hinna till sitt slut och — börja der det slutat. Aldrig stanna, aldrig gå ned.

Skördar och konjunkturer vaxlade, och dock var allt evigt enahanda. Bekymmer i dag för väder och vind, för plogning och sådd, bekymmer i morgon för vind och väder, för bergning och skörd. Den ena gången gick det bättre till än den andra, och kakan blef rundare och kreaturen trifsammare. Så kom det hårda året och strök rågan ur logen och tog tionde ur ladugården. Ett var beständigt fullmålt — arbetet.

Som ett gammalt träd växte hon fast vid sin tufva, allt segare, allt mera orubbligt. Det fanns intet i all världen mera som fäste hennes tankar utom omsorgen för gården, som var henne kär, och för man och son. Litet sockensqvallet och litet bekymmer för grannen till höger och venster, var en sällsynt lyx; utom och bortom detta fanns intet.

De hade endast två mil till Stockholm, och mannen eller sonen foro litet emellan ditin med produkter till afyttring, med såd eller slag. Mor Maja kom aldrig med. Likgiltigheten från tidiga dagar hade växt till aversion, och hon kunde ej förmås att lemna sin plats. De lockade henne ibland och tubbade att få henne med sig, halft på allvar, halft på drift. Men hon var omöjlig. Och så gifvo de upp försöken.

Nedanför kyrkslätten brusade saltsjöfjärden, och så länge vattnet gick öppet, kommo och gingo ångare och fartyg till och från den stora staden; många lade till vid Holmsundsbyrigan, der trafiken var stor och dit sockenvägarne veko ned.

Hon såg deras hvita segel lysa mot skogens grönska, såg röken bolma och draga sig i långa strimmar mot den blåa himmelen, men aldrig frågade hon sig sjelf, hvarifrån de kommo och hvart de foro hän; än mindre kände hon någon längtan att följa. De hörde till landskapet liksom stenarne, buskarne och träden, dem hon alla kände så väl, som hon kände sig sjelf, — det var allt.

Och om vintern, när qvällarne och natten lågo mörka och tunga öfver fältet och öfver fjärden, då skytmade vid horisonten bortom skogsgränsen ett skimmer af ljus som från ett fjerran norrsken. Hon såg det, när hon gick till sina sena sysslor för kreaturens nattrefnad och husesyn mot brand och eld, och hon visste att det var reflexen från den stora stadens otaliga strålande ljus, den stora staden som låg utom hennes verld. Derför egnade hon ej heller en tanke deråt. Det hörde till landskapet liksom drifvorna, skogen och viken, dem hon alla kände så väl, som hon kände sig sjelf, — det var allt.

(Slut i nästa nummer.)

Europeiska furstinnor.

Efter främmande källor tecknade af

Mathilda Langlet.

(Forts. från n:r 20.)

»Carmen Sylva».

Det fans en tid, då man frågade: »Hvem är Carmen Sylva?» Nu har man länge vetat, att det är en drottning, som gifvit detta uttryck åt sin kärlek för »skog och sång». Men man vet också, att det icke blott är en drottning, som roar sig med att skriva och låta trycka, hvad hon skrifer för att fördrifva en ledig stund, utan en verklig skaldinna, som skrifer, därför, att »hon kan ej annat».

Prinsessan Elisabeth af Wied hade konst-

närsanlag inom sin slägt. Åtskilliga prinsessor af Wied hade för längre tid till baka med framgång idkat verskonsten, en prins var ryktbar resande och naturforskare, en annan var målare.

Prinsessan Elisabeth, född 1843, var ett kraftigt och lifligt barn, som fick lära sig läsa redan vid tre års ålder, förnämligast därför, att man icke kunde sysselsätta henne tillräckligt. Hennes fint bildade föräldrar jemte skickliga lärare arbetade med mycket förstånd på att utbilda denna ovanliga begåfning. Det dröjde ej heller länge, innan Elisabeth utmärkte sig genom stor språkkunskap, utomordentlig håg för musik och poesi och sann kärlek till skön konst.

Men hennes uppfostran leddes icke så, att hon ensidigt utvecklades åt detta håll. Den unga prinsessan fick lära sig sköta synålen lika väl som pennan och koksleffen lika väl som ritstiftet. Men med allt detta var hon icke så upptagen af lektioner och arbete, att hon icke hade tid öfrig för lekar och rörelse i det fria. Hennes öfversvallande lifsandar behöfde luft och ofta nog lagade hon så, att hon obemärkt kunde komma utom grindarna till parken omkring slottet Monrepos — ett jagtslott, beläget, så att säga, midt i skogen — samlade så byns barn omkring sig och tumlade om med dem på det mest obesvärade sätt. Vid sex, sju års ålder svärmade hon för att blifva folkskollärarinna, och när hon icke lekte med de andra barnen, var det hennes glädje att samla dem omkring sig och meddela dem något, som hon sjelf nyss lärt. Det torde icke vara så många prinsessor, som ens i så späd ålder uppställa såsom sitt ideal att en gång få undervisa i — folkskolan!

Men vid hennes faders lilla hof var just inte etiketten heller så sträng. Prinsen, hennes far, var sjuklig och lungsigtig, modren var under fem år nästan ständigt sängliggande och hennes yngste broder, prins Otto, kämpade ända från födelsen med lidanden, så grufliga, att när ändtliga döden, efter elfva års plågor, gjorde slut derpå, modren kastade sig öfver det lilla liket och under strömmande tårar utropade: »Gud vare evinnerligen tack och lof!»

Allt detta förblef icke utan inverkan på den lilla yrhättan och utvecklade den hjertliga välvilja och det ömma deltagande för allt lidande, som alltid utmärkt henne, och kanske grundlades då den karaktärsstyrka och den omtanke för andra, den sjelfuppoffrande ömhet, som senare gjorde henne till rumäniska folkets älskling mera än till dess drottning. Under ofvan antydda förhållanden inser man lätt, huru viktigt det måtte vara för denna furstliga familj att få lefva ett lugnt och stilla lif; också flyttade familjen 1850 till Bonn, för att sjuklingarne och framför allt den stackars lille prins Otto, skulle komma i åtnjutande af bästa läkarevärd.

Prinsessan-modren lät vid deras sommarbostad anlägga en liten mönsterfarm, som sköttes af de furstliga barnen, hvilka der gräfde och plöjde i jorden, sådde och skördade, mjölkade korna och skötte hönsgården. Detta blef isynnerhet helsosamt för den unga prinsessan Elisabeth, som var svärmiskt anlagd, hade en rik fantasi och älskade att drömma vaken. Hon kom här i beröring med verkligheten och hon lärde känna och älska naturen. Än i dag behåller drottningen af Rumänien något af den enkelhet och rättframt, som naturligtvis borde blifva följderna af ett sådant uppfostringssätt. Af naturen var hon för öfrigt böjd för frihet och oberoende och många berättelser äro gängse om hennes små upptåg och utflygter på egen

hand, under vistelsen i sommarhemmet vid Rhen.

En dag — hon var då ungefär tio år gammal — föll det henne plötsligt i hogen att besöka skolan i byn, och då modern som vanligt om morgonen kom in i barnens rum, bad lilla Elisabeth om lof att få läsa sina lexor der. Furstinnan hörde henne icke eller trodde kanske ej att det var så allvarsamt menadt och svarade ej. Elisabeth ansåg tystnaden såsom samtycke, smög sig ut och in i skolan, der alla mycket väl igenkände henne. Skolläraren blef glad, men knappast öfverraskad; han kände den furstliga familjens enkla vanor och fortsatte arbetet, utan att låtsas om den nya eleven. Man var just midt inne i en sänglektion och den lilla prinsessan, som så gerna ville sjunga, men som, i anseende till sjukligheten i hemmet, så sällan fick det, skyndade att stämma in i sängen så mycket hennes lungor tillät. En liten flicka, bredvid hvilken hon stod, försökte fäfanget att öfverrösta den lilla prinsessan eller förmå henne att tåga och lade slutligen helt förtretad sin hand öfver hennes mun. Nästan i samma ögonblick inträdde en hoflakej, som blifvit utskickad för att uppsöka och hemföra flyktingen, hvilken helt förödmjukad följde med och för denna lilla utflykt fick plikta med flere dagars arrest.

Prinsessans förståndiga moder, som såg hennes böjelse för det romantiska, sökte omsorgsfullt för henne undanhålla all läsning, som kunde befördra denna böjelse och bjöd till att med allvarligare studier stärka hennes sinne. Men hon kunde ej hindra barnet från att i hemlighet skriva vers och då och då skaffa sig kännedom om några af diktkonstens alster. På något sätt hade hon kommit öfver ett exemplar af »Stora, vida världen», och denna bok utgjorde ganska länge hennes käraste läsning. Den hittades stundom instucken mellan skolböckerna eller under hennes örongott. Att hjälpa de olyckliga, understödja de fattiga, sköta de sjuka var något, som hon tidigt fick lära både genom undervisning och föredöme, och såg det ibland ut, som om hon själf, bjöd som hon var för öfverdrifter, skulle få gå utan kläder, så frikostigt delade hon med sig af sina tillhörigheter.

Hennes förnämsta nöje var emellertid att ströfva omkring i skogen antingen ensam eller åtföljd af sina stora hundar, för att få dikta och drömma och längta i fred. Med hvarje dag blef hennes hem kärare för henne och hon har ej ens bland Karpaternas stolta skönhet förglömmt Rhen och dess vinkladda kullar. Man ser att prinsessan icke saknat de förutsättningar, som oftast väcka en slumrande skaldeförmåga.

Men härtill kom mycket annat. För att, om möjligt, i andra luftstreck söka helse, företog den furstliga familjen åtskilliga resor, som åstadkommo ett afbrott i prinsessan Elisabeths enformiga lif. Likväl hade hon aldrig sett stora världen, förr än hon vid femton års ålder kom till hofvet i Berlin, der hon vistades någon tid. Här råkade hon ut för ett litet äfventyr, i och för sig högst obetydligt, men genom senare följande tilldragelser ganska egendomligt.

Med sin vanliga liflighet sprang hon en dag utför trappan, halkade och skulle hafva rullat utför hela trappan, om ej en herre, som just kom upp för den samma, tagit emot henne i sina armar. Denne herre var en ung prins, Carl af Hohenzollern, blifvande konung af Rumänien och blifvande make till den lilla lifliga prinsessan själf, ehuru ingen då kunde ana hvarken det ena eller det andra.

År 1862 dog äntligen den lille martyren, prins Otto, och ett år senare prinsessans käraste väninna, Marie v. Bibra. För att skingra hennes sorg ansågo föräldrarna lämpligt att låta Elisabeth begifva sig ut på resor i sällskap med den spirituella ryska storfurstinnan Helena, hennes tant. Detta bidrog i hög grad till hennes utveckling. Hennes biograf och väninna, Mila Kremnitz, säger: »Carmen Sylva har för sin djupa verlds- och människokännedom mycket att tacka storfurstinnan och den omgivning, som denna senare så väl förstod att samla och behålla omkring sig». Under ett förtroligt samtal i den lilla atelier hon inrättat åt sig i Villa Spinola — en villa vid stranden af Genuabugten, inbäddad i orange- och citronlundar, der hon för ett par år sedan tillbragte några veckor — har Carmen Sylva själf sagt till en dam, som stod henne ganska nära: »Jag föddes långt ifrån kungatronen, och jag är innerligt glad deröfver, ty det gjorde, att jag fick tillbringa min ungdom mera naturligt». Detta förorsakade i sin ordning, att hennes blick på lifvet blef mera fördomsfri och att hon uppfattade lifvets allvar och olika sidor såsom något verkligt och reelt. Också föreföll henne hofflifvet i Berlin både tomt och förkonstlad, och ehuru man der mycket sysselsatte sig med henne och till och med dåvarande drottning Augusta egnade henne mycken uppmärksamhet, längtade hon oupphörligt hem till det enkla, fredliga hemlifvet.

Med sin tant reste hon till Petersburg. Under sin vistelse der insjuknade hon i tyfusfeber och när hon tillfrisknat mötte henne den underrättelsen, att hennes tillbedde fader affidit. Detta var ett hårdt slag, men det är en stor sanning, att sorgen stärker själen lika mycket som lyckan förveklar den, och ett af naturen redan så storslaget sinne skulle genom dessa pröfningar blott få ännu vidare syn på lifvet, ännu klarare blick för dess innehåll.

»Af dig, när smärtans tårar falla,
I perlor de förvandlas alla,»

skrifver Mila Kremnitz om henne. Och sorgen tog hos henne uttryck i dikt och sång. Hon hade alltid älskat musik och nu blef det henne en stor tröst i att öfva sig deri. Hon tog lektioner i pianospelning både af fru Schumann och Rubinstein. Påföljande sommar återvände hon till hemmet, som nu var tystare och dystrare än någonsin. Sedermera tillbragte hon alla somrar der, men reste om vintern med sin tant. Under dessa år utbildade hon sig allt mer och mer och vidgade sitt kunskapsförråd och sin beläsenhet i hög grad. Hon tog beständigt lektioner och ända till sitt giftermål sysselsatte hon sig under lärarens ledning med åtskilliga studier.

»Skogsblomman i Wied», som hennes vänner älskade att kalla henne, syntes länge hysa en afgang obenägenhet för giftermål. »Jag gifter mig aldrig, om jag ej får blifva drottning af Rumänien,» plögade hon skämtande säga, viss om, att det ej skulle komma i fråga, helst detta furstendöme just nyss blifvit själfständigt och styrdes af den oduglige bojaren prins Couza. Då man frågade henne, hvarför hon just ville till Rumänien, svarade hon: »Der bör man kunna uträtta någonting.» Föga anade hon att båda dessa yttranden voro förutsägelser, som skulle gå i fullbordan.

År 1868 blef prins Carl af Hohenzollern utsedd till regent i Rumänien och följande år kom han och påminte prinsessan Elisabeth om hennes önskan att få herska öfver detta land. Äfven då besinnade hon sig, innan hon kunde förmå sig att offra sin så högt älskade frihet, men slutligen antog hon tillbudet och innan

årets slut hade hon följt prins Carl till hans nya hem vid Karpatherna. Bröllopet företedde den egendomlighet, att vigseln måste ske fyra gånger. Först civiläktenskap mellan olika trosbekännare, sedan efter lutersk ritual för brudens skull, derefter enligt romersk-katolsk för brudgummens skull och till sist efter grekisk-katolsk för de nya undersåtarnes skull. Och allt sammans för blifvande tronarvingars skull, på det att sådana lagliga anspråk aldrig skulle kunna i fråga sättas. Här visade sig emellertid alla dessa försigtighetsmått öfverflödiga, ty drottningens enda barn, en liten flicka, dog vid fyra års ålder af skarlakansfeber, som då rasade i Bukarest, och äktenskapet har sedermera varit barnlöst. Elisabeth bar denna pröfning såsom alla andra storsinnadt och ädelt. »Andra mödrar måste offra sina älsklingar», sade hon; »hvarföre skulle just min blifva skonad?» Men det var hennes enda lilla lam, som fräntogs henne. (Forts.)

Iduns tredje pristäffling.

Ämnen:

1. Huru skall en ung qvinna bäst utbildas till en god husmor? (Pris 30 kronor. Uppsatsens omfång högst 5 spalter.)
2. Hvad hörer till ett ungt äkta pars bosättning och huru böra kostnaderna ställa sig härför, a) då familjen har 2,000 kr i årsinkomst, b) 4,000 kronor? (Pris: 20 kronor.)
3. Ett för Idun lämpligt poem om högst fem strofer eller verser. (Pris 10 kronor.)

Tiden för täfflingsskrifternas insändande utgår den 30 juni. De insända täfflingsskrifterna få ej vara förut offentliggjorda. Manuskriptet bör skrivas på endast en sida af papperet, och hvarje täfflingsskrift märkas å baksidan af kuvertet med påskriften: *Täfflingsskrift*. Hvarje täfflingsskrift bör förses med en signatur och förseglad namnsedel biläggas.

De i godhet närmast efter de prisbelönade alstren kommande täfflingsskrifterna komma att *hedersamt omnämnas*, och förbehåller Redaktionen sig rätt att, om hon så för godt finner, i Idun offentliggöra äfven dem.

Stockholm den 1 juni 1888.

Redaktionen.

En lifsuppgift.

Berättelse af Ernst Lundquist.

11.

Det var icke till en glädje Henrika vaknade följande morgon, det var till två. Ty knappast hade hon klädt sig och i sin sedvanliga morgonbön tackat Gud ur djupet af sin själ för den stora nåd han föregående afton visat henne och hennes ringa boning genom att stiga ned och klappa på det motstridiga hjertat der inne på andra sidan salen, förr än det ringde på tamburdörren och tjenstflickan kom in med ett bref i handen.

Ett bref — naturligtvis från Erik! Ja visst, det var ju Johanna i dag, och han brukade aldrig glömma hennes namnsdag. Den käre gossen! Men hon hade glömt den. Det var

första gången på många år, som hon ej minst en hel vecka på förhand börjat längta efter sin namnsdag och räkna timmarna till dess, ty då visste hon ju, att hans bref skulle komma, kort och föga hjertligt, men likväl skrivet af hans kära hand. Hon hade varit så upptagen af Ingrid, att hon ej haft tid att tänka på sin gosse. Hon hade nästan samvetsförebåelser därför. Men nu, då krisen var genomkämpad och segern vunnen, nu skulle hon också lemna Ingrid alldeles åt sig sjelf och åt den högste och bäste ledaren, som tagit hand om henne; nu skulle hon ta sin skada igen och egna Erik alla de tankar, som ej egnades de himmelska tingen.

Hon lade brevet på ett af fönsterborden i salen midt i solskenet. Hon nändes icke öppna det än. Hon brukade alltid först njuta ett par timmar af dess utansidor. Hon gick af och an mellan sitt rum och Ingrids dörr, och under hela promenaden kunde hon se brevet, och då hon gått förbi och vände det ryggen, skyndade hon omedvetet på stegen för att snart få vända om igen. Och utan att hon sjelf visste af det, gnolade hon helt förnöjdt för sig sjelf med en liten sprucken och pipig röst, och det var ingen andlig sång, nej, det var melodien till »Jag såg en fjärl kring en blommasvärma», som dök upp ur någon skum och dammig vrå af det förfutna.

Då klockan slog nio, gick hon och gläntade på Ingrids dörr. Den unga flickan sof ännu, och Henrika tyckte det var bäst att låta henne få sova ut efter nattens våldsamma själsskakning. Hon gick och slog sig ner vid frukostbordet, men innan dess tog hon till sig Eriks bref och stälde upp det mot mjölkstillbringaren framför sig.

Då hon slutat frukosten, klädde hon på sig och gick ut med brevet i klädningsfickan. Hon sade till tjänstflickan, att hon icke skulle väcka fröken Ingrid, utan hålla kaffet varmt åt henne, om hon också icke skulle komma ut ur sitt rum förr än klockan tolf.

Hon styrde stegen nedåt Götgatan, och öfver det eljes så mulna ansigtet låg ett sådant solskenet, att en och annan af dem hon mötte och som kände henne till utseendet, ej kunde låta bli att vända sig om efter henne. Hon gick rent af och småkrattade för sig sjelf.

Och nu satt hon på Katarina kyrkogård på den vanliga afsidesbänken, der hon alltid brukade läsa hans bref. Men ännu nändes hon icke riktigt bryta det. Hon försökte tänka på annat, för att spinna ut tiden, tvingade sina tankar att vända om hem till Ingrid, eller höll ett litet samtal med den himmelske fadren, men under tiden hvilade hennes hand på fickan, der brevet låg, och hon hörde det knastra.

Hastigt ryckte hon upp det, öppnade kuvertet, litet darrande på händerna, och fast än hon föresatt sig att läsa det riktigt långsamt, hade hon jagat igenom det i en enda blink, innan hon visste ordet af.

Nå, det var också inte många rader. Började långt ner på första sidan och slutade midt på den tredje. De vanliga gratulationerna, hållna i den gamla skämtsamma tonen, litet om hans arbeten och om att han snart hade slutat der uppe i Gestrikland, några ord om ett nykterhetsföredrag, som han hållit på ett arbetarmöte och hvarpå han hade »vunnit femton själar, som väl min kära faster skulle uttrycka sig», och så till slut — ja, hvad var detta?

»Jag har länge tänkt på, att jag skulle skriva några rader till min reskamrat och tacka henne för sist — à propos, du skref icke ett ord om henne i ditt bref af den nittonde juni,

hon mår väl bra? —, och det kloka beslutet har jag nu gjort allvar af. Men för att du inte skall tro, att det är något smussel jag förhar med din skyddsling, faster, så lägger jag in min epistel i ditt bref och förklarar på förhand, att du mycket gerna får läsa den — om Ingrid tillåter, väl förståendes.»

Ett bref till Ingrid? Ja visst, det lag ju der inne i kuvertet, hon hade icke märkt det i brådskan. Det var försegladt. Hon satt der och vände den lilla biljetten mellan sina fingrar och tyckte, att detta var ett ganska onödigt påhitt af Erik. Hon hade flere gånger förut tänkt på hans hviskningar med Ingrid nere vid jernvägsstationen och hans ifver att passa upp henne — han, som eljes alltid var så tafatt mot fruntimmer! Och den blick hon riktade på hans »epistel» blef allt mer och mer mistrogen. Skulle hon lemna fram den? Men hvad skulle Erik säga, om hon icke gjorde det? Nej, om han skulle bli ovänlig mot henne — åh, det kunde hon inte stå ut med, hon hade gått igenom detta ett par gånger och sådana stunder ville hon aldrig upplefva mera! Han hade ibland något i sin blick, något hårdt, ogillande, något som tycktes vilja visa bort henne, skjuta undan hennes ömhet i skräpvrån — åh, så den blicken hade stungit henne! Men i ord skulle han aldrig ge den uttryck, det visste hon, blott hon var försiktig och ej gaf honom den minsta anledning till att vara missnöjd. Det var löjligt af henne att vara så der känslig och skuggrädd, men hon kunde ej hjälpa det; för öfrigt — hon hade ingenting att frukta, han höll så innerligt af henne i grund och botten, fast än han icke ansåg det karlaktigt att visa sig öm och smeksam; det argumentet upprepade hon nu, liksom hundra gånger förut, för sig sjelf, fast än hon djupast inne icke vågade riktigt tro på det; men det var det opiat, hvarmed hon alltid söfde sina ångestfulla tvifvel till ro.

Ja, hon måste lemna fram hans bref. Och för öfrigt — hvad det än innehölle, skulle det nu icke göra det allra ringaste intryck på Ingrid. Det skulle förefalla henne som en likgiltig röst från gatan. Aldrig lämpade det sig så att lemna fram det som i dag, då hon ännu lefde i det friska minnet af den sista natten och med alla sina tankar och känslor der ofvan, ännu med nådens gloria öfver pannan och omsusad af den helige andes vingar. Ja, i dag skulle hon läsa brevet, nu strax!

Henrika steg upp och skyndade hem. — Ingrid hade nyss vaknat. Hon kände en sådan underlig tyngd i sitt hufvud och i alla lemningar, alldeles som efter en lång, svår sjukdom. Hon var trött och nedstämd. Hvart hade den sköna, saliga extasen tagit vägen? Hon visste nog, att ett sådant himmelskt rus ej kunde vara länge, men att det kunde så helt och hållet försvinna, det hade hon aldrig trott, ännu mindre, att det skulle lemna efter sig tungsinthet och rent kroppslig reaktion, alldeles som ett annat rus. Något af den härliga, underbara förnimmelsen af lycka och mystiskt försjunkande i Gud hade hon så säkert väntat att återfinna vid sitt uppvaknande, ja, hon hade till och med trott, att det skulle följa henne i alla hennes lefnadsdagar, breda ut sig som ett mildt, värmande ljus öfver hela hennes lif för att en gång förvandla sig i den eviga klarheten. Men allt var grått, tomt, trist. Hade den helige ande redan vikit ifrån henne? Eller hade alltsammans varit en dröm, ett anfall af feberyrsel?

Den tanken pinade henne hela tiden, medan hon klädde sig, men då hon kom ut i salen och fick se frukostbordet, kände hon helt hastigt

en ovanlig hunger. Hunger nu — så snart efter det stora ögonblicket, då hon väl borde vara mer än någonsin höjd öfver de kroppsliga behofven? Hon skakade på hufvudet och gick nedstämd till bords. Det hade bestämdt varit en villa, det der i natt. Ty icke kunde hon ha förspilt Guds nåd under sömnen.

Efter frukosten kände hon sig något upplifvad och tog då genast till en andaktsbok för att sysselsätta sina tankar och pröfva, om hon ej skulle kunna komma lättare till tals med Frälsaren i dag än förr, innan undret ännu hade inträffat. Men hon hade knappast läst några rader, förr än Henrika inträdde.

Hon gick direkt fram till Ingrid, utan att ge sig tid att lägga af hatt och sjal, tryckte henne hårdt intill sig och sade:

»Gud välsigne dig, barn, på denna första dag af ditt nya lif!»

Hon höll henne länge omfamnad och hviskade någonting för sig sjelf; det var väl en bön. Derpå sade hon:

»Jag har fått bref från Erik i dag. Han hade lagt in en liten biljett till dig också. Här är den.»

Hon lade den i Ingrids hand och såg henne forskande i ansigtet. Icke ett drag förändrades deri, och hon öppnade brevet utan att visa något intresse. Henrika hade räknat rätt. Hon gick ut i tamburen för att lägga af sig öfverkläderna; då hon kom till baka, satt Ingrid vid ett af salsfönstren och läste brevet.

I början gick det trögt och maskinmessigt. Men småningom kom det lif i de matta ögonen, och de bleka kinderna fingo litet färg.

»Min kära, lilla Ingrid!» skref han. »Jag har så många gånger tänkt skriva och tacka dig för vår treffliga sammanvaro, men det har aldrig blifvit af. Mycket har jag att göra — men det skall du slippa höra talas om nu, jag skall inte steka dig vid sakta eld med mina rostugnar, som jag för sed hafver —, och så kunde jag ju inte veta, om du brydde dig det minsta om att få ett bref från din syssling och reskamrat. Den der färden vi gjorde till sammans har jag lefvat på ända sedan dess. Då jag kommer för mig sjelf och slipper knoga med mina roster — hm! — går jag i tankarna igenom allt hvad vi sade och gjorde den timmen och den timmen, och det mesta, som du sade — ja, lilla pratmakerska, det var allt du, som hufvudsakligast höll målron vid makt — kommer jag till och med i hög ordagrant.

»Bland annat talade du så mycket om din lufsuggift, som du ännu icke kunnat finna. Vet du hvad, lilla Ingrid? Jag har också tänkt mycket på den saken å dina vägnar, och nu, sedan jag pröfvat mig sjelf riktigt grundligt, tror jag mig ha upptäckt en lufsuggift för dig. Den är inte alls af det storartade slaget, men ett vilkor uppfyller den åtminstone: den kan icke utföras af någon annan än dig, och om du inte åtar dig den, kommer den troligen att bli ofylld. Och jag tror, att den passar för dig, Ingrid, enkom för dig, om du vill sätta ner dina romantiska anspråk litet. Hvari den består, kan jag inte säga dig nu; men om jag får den plats i Stockholm, om hvilken jag nu ligger i underhandling — en fördelaktig plats med stor lön och sjelfständig ställning —, kommer jag till hufvudstaden i nästa månad och då skall jag tala om för dig, hvad den går ut på, den lufsuggift, jag har tänkt mig som din. Men för att du skall kunna gå i land med den, fordras det en sak, och det är, som du sade under vår roddtur på Bysjön, att hela din varelse tages fången af en stor, stark känsla för någon — någon —

ja, jag säger inte hvem. Och om det vilkoret skall kunna uppfyllas, det vet endast du, och det skall du ge svar på, när vi träffas.

Adjö nu, lilla Ingrid, jag skulle vilja skriva ett helt ris papper fullt till dig, jag som annars hatar brefskrifning. Jag är så vek och varm om hjertat, och jag skulle vilja smeka brevet, som jag afsänder till dig, och som snart skall vara i dina händer. Skrattra inte åt mig! Tänk på hvad jag har sagt, du förstår nog det, som står mellan raderna. Och en sak till: gå allvarligt till rätta med dig sjelf och tänk efter, om det är för ringa uppgift för en

qvinna att dela öde med en ärlig och framåtsträfvande karl, som har de bästa föresatser att lefva inte bara för sig sjelf och sin utkomst, utan också göra sitt land och sina medmenniskor litet nytta; att stå vid hans sida stödjande, rådande, hjälpare och med sin kärlek göra det svåraste lätt. Skam den, som bjuder bättre, än han har.

»Ja, adjö då! Och tack för de sköna, oförgätliga vårdagarna!» —

»Nå, hvad skriver Erik?» frågade Henrika. Intet svar. Ingrid vek i hop brevet, röd som blod.

»Han skref till mig, att jag mycket gerna kunde få läsa hans bref till dig, förutsatt att du tillåter det.»

Ingrid såg upp med en bedjande, hjälplös blick.

»Men jag vill det inte, tant Henrika — nej, inte nu — inte nu! Det är så besynnerligt, men jag tycker, att detta rör mig ensam — förlåt mig!»

Hon reste sig och gick hastigt in i sitt rum.

(Forts.)

Våra barn.

Då våren kommer, blifva våra unga damer i konfirmationsåldern allt blekare; de unga flickornas plåga, bleksoten, kommer beklagligtvis ock med vårens ingång. Näslödnigen är dess ständige ledsagare. Då gäller det ej allenast att så fort som möjligt stilla blödnigen, utan ock att snarast möjligt aflägsna blodfläckarne. För att hämma blödnigen, uppdrager man vatten, blandadt med litet ättika, i näsan. Blodfläckarne tvättas med ljumt vatten, men *genast*. C. J.

Barnens vård borde aldrig anförtras åt legda eller främmande personer, utan böra föräldrarna sjelfva noga tillse, huru de små vårdas. En förständig mor drager aldrig i betänkande att sjelf amma sina barn, så vida hon är frisk och kan göra det. Ofta kan det finnas ärfda eller medfödda sjukdomsfrön hos barnen, som endast förstädiga föräldrars kärleksfulla ögon kunna upptäcka och som af dem, utan pjask, men med ihärdighet kunna afhjelpas. Detta gäller nu såväl barnens andliga som kroppsliga utveckling. Ej för mycket bör man fästa sig vid råd, huru barn i allmänhet böra klädas och uppfostras, ty den aldrig tröttnande moderskärleken, som tänker på barnens framtida och eviga väl, ser bättre än någon annan den särskilda vård och behandling, som fordras för hvar och en af hennes små. *Gustafva*.

Klädedrägten.

Färgade stråhattar fins det tillräckligt urval af der ute i garderoben — åtminstone i de flesta hus. Kunde man nu bara på vårsidan rengöra och friska upp några af de gamla hattarne, vore det ju en god besparing. Det kan låta sig göra sålunda: Hatten borstas väl, medan den ännu är torr, och bestrykes sedan med tvålsprit. Den får deraf en vacker glans, behåller färgen och blir åter böjlig. E. R.

Fläckiga ylleklädningar I 4 kannor ganska varmt vatten lägges en half fjerdedel quillapbark; här lägges tyget torrt och tvättas grundligt, hvarefter det vrides eller kramas, för att återigen tvättas i ett annat varmt vatten, tillsatt med ett kvarter koksalt. (Tag ej mer vatten än att satsen blir ganska salt.) Tyget sköljes derefter väl. *Minsann*.

Det välmenande råd »Gustafva» ger för att göra kläder vattentäta, har hon såsom lätt nog utrönes icke sjelf pröfvat, ty den fällning, som bildas vid blandningen af blysocker och alun, torde ej vara synnerligen nyttig för kläderna. Ville »Gustafva» därför efter blandningen eller fränsila den hvita fällningen och derefter doppa kläderna deri, blifva de vattentäta, ett af turister sedan länge bepröfvadt medel. Tillika bör »Gustafva» veta att medlet endast duger för ylletyger. *M. Wrg.*

Köket.

Ett medel att alltid hafva tillgång på färskt smör. Sedan smöret efter till-

redningen väl tvättats och torkats med linne, delas det i stycken och nedlägges i krukor på så sätt, att inga tomrum uppkomma. Krukorna ställas sedan i en stor, till hälften med vatten fylld kittel, som upphetas ända till kokning, eller med andra ord, man ställer krukorna i ett bad af 100 graders värme. Har vattnet uppnått denna temperatur, låter man det kallna och tager derpå upp krukorna. Sålunda tillredt smör skall efter sex månaders förlopp visa sig lika friskt, som om det nyss tagits ur smörtjennan. *Viola X.*

Matlagning.

Beqvämt sätt att koka gryngröt. Lagg grynen i kall mjölk minst 6 timmar innan de användas; låt mjölk och grynnan koka upp; lägg lock på grytan och flytta den sedan så långt från elden, att den nätt och jemt kan koka; låt den stå minst 1/2 timma (längre om grynen äro stora); se endast efter någon gång, om det behöfver spådas. Man slipper på det sättet att »röra i gröten», hvilket ju är tråkigt och tidsödande, och grynen behålla sin fina smak, som eljes alltid går förlorad. — Är det en dag, då strykning pågår, kan man hålla mjölken, sedan den uppkokat, i en lereller bleckkruka och ställa den på ugnen, om plats finnes. *Hildur.*

Bakning.

När degen jäser sur, hvilket ju ibland kan hända till och med den skickligaste, så hjälps det lätt genom att tillsätta lite god kall mjölk — 1 kvarter till 1 lisp. ungefär, om den ej är allt för sur — innan man bakar ut bullarna. — Dege bör ej jäsa upp efteråt.

Grefve Lerckes bakelser. 1 Q smör, 1 Q potatismjöl, 1 Q stött socker, 6 ägg, 1/2 stång vanilj. Smöret skiras och röres till skum, hvarefter det ofriga i-lägges och arbetas 1/4 timme. Sedan slås smeten i små bakelserformar, hvilka förut äro smorda. Bakelserna gräddas ljusbruna i ej för stark värme samt stjälpas hastigt ur fornarne. *Anna.*

Cigarrar. 1 Q pudersocker, 5 ägg, 6 skedar smör, 1/2 lod hjorthornsalt, 4 händer skällad och skuren mandel och mjöl efter behof. Bakas i smala lefrar, hvilka skåras varma och torkas. *Anna.*

Ess. 8 lod smör röres till skum, deri inarbetas 1/2 Q socker, 3 ägg, 28 lod mjöl, en tesked hjorthornsalt och en handfull skällad och rifven mandel. Spritsas ut på plåten i form af S. *Anna.*

Äggkringlor. 5 äggulor, 1 jumfru socker, 1/2 jumfru skiradt smör och mjöl. Beströs med socker. *Anna.*

Syltning.

Smultronkräm. Till det i nr 15 af Emelie lemnade receptet på smultronkräm skulle jag vilja tillägga, att buteljerna, sedan krämen blifvit påfylld, böra korkas helt löst, nedsättas, omgifna af hö, i en kittel med vatten, och derefter få ett hastigt uppkok. Kitteln aflytes

nu, och när buteljerna något svalnat, neddrivas korkarna fullkomligt och öfverhartsas. Så beredd håller den sig flera år lika frisk och välsmakande, om ock färgen något förändras med tiden. *Una domina.*

Sylt af lingon blir särdeles god, om man till 2 Q bär tager 1 Q socker, några pomeransskal och nejlikor. De senare gifva mycket fin smak blott man ej tager för många (3 à 4 st. till ofvan nämnda sats).

Lingon på flaskor. I stället för vatten bör man till hvarje flaska taga 6 teskedar socker. Bären bibehålla då sin friska smak och kunna förvaras hur länge som helst, sedan flaskorna blifvit korkade och hartsade. *Hildur.*

Tvätten.

Frukt- och rödvinsfläckar på hvitt linne gnidas med *cau de Favelle*, som fås särdeles billigt på apoteket (ungefär 50 öre för en vinfaska full). Linnet spolas genast derefter rikligt med rent vatten. *Viggo.*

Husgerådet.

I linneskåpet gör man också oangenäma upptäckter nu på vårsidan, då den klara vårdagen låter oss se, hur gulnade alla våra bästa saker, våra finaste lakan, våra vackraste dukar eller just de, som minst begagnats, under vinterhvilan blifvit. Om man nu bott på landet, kunde man bredt ut dem på gräsmattan till blekning, men i staden, ja — i staden kan sur kernmjölk göra samma tjenst. Större linnesaker läggas en natt, mindre blott en timme i sådan; man gör en urvridning i mjölken, spolar linnet väl rent och låter det om möjligt torka i solskenet.

Trädgården.

Etiketter. Man fordrar af goda etiketter, att såväl material som påskrift skola visa sig så varaktiga som möjligt. Träetiketterna med blyerts påskrift äro nog billiga, men de hålla knappast ut två år; etiketter af zinkbleck äro deremot både hållbara och jemförelsevis billiga. Man skaffar sig ett stycke tunt bleck och klipper detta i bitar af önskad storlek. Vid ena kanten slår man tvenne hål, genom hvilka man drager den förtennade jerntråd, hvaremed etiketten skall fastbindas. Man skrifer med ett bläck, bestående af ett svafvelsalt (fås på alla apotek). Detta bläck flyter färglöst ned på det blanka zinkblecket, men framstår der nästan omedelbart med djupsvarta, outplånliga bokstäver. *Rosa.*

Fönsterträdgården.

Akasia som rumsplanta. Af akasians många arter egna sig i synnerhet *Acacia lophanta*, *speciosa* och *Neumannii* för rumskultur. Planter erhåller man lätt och fort ur frön. Då dessa omgifvas af ett ganska hårdt, svart skal, som förhindrar det hastiga groendet, bör man före planteringen med knif eller fil så mycket som möjligt förtunna skalet utan att skada fröet; så behandladt skall det komma upp inom tolf

dagar. — Akasior älska en något sandig, med litet lera blandad ljung- eller löfjord. Krukorna få ej vara för stora och böra erhålla god skärfränering (kruk- eller tegelskärf underst i krukan). Man öfvervintrar plantorna på ett ljust, luftigt ställe i kallhus eller tempererad rumsvärme och vattnar dem denna tid obetydligt. Under sommaren deremot behöfva de mycket vatten, enär de lätt torka ut. Fullständigt uttorkande måste förhindras, enär bladen då affalla. En luttig, halfskuggig plats i det fria är under sommaren att föredraga.

Hvarjehanda.

Rengöring af metaller. Plocka tillsammans allt som skall putsas på ett stort bord, sätt fram ett fat temligen varmt vatten, 2 st. mjuka tandborstar, som sedan alltid användas här till, och några mjuka linnetrasor. Börja med silfret, de bästa pjeserna först. Skölj dem i det varma vattnet. Som dam vanligen samlar sig i ornamenten och dylikt, bör man använda en af borstarna för att få allt riktigt rent, sedan torka väl, helst med en gammal sliten serviet eller fin handduk, för att undvika repor. Sedan alltsammans blifvit tvättadt skri-der man till sjelfva putsningen. Här till bör man använda *Polertval* af G. Holms i Gefle tillverkning, som finnes hos de flesta handlande i paketer à 25 öre st. Bred en handduk i knät och stöd den pjes som skall poleras deremot. tag en mindre lapp att gnida med, — denne viras om högra handens pekfinger, — stryk den först emot tvälven och gnid sedan hastigt och hårdt. — Verkan skall strax visa sig. — I ornamenten och der man ej kan komma åt med handen, bör man använda den andre borsten. Är metallen mycket angripen, bör man för att få ett hastigt och »glänsande» resultat fukta lappen med kallt vatten, innan man stryker på tvälven. Om pjesen är aldrig så illa medfaren, blir den likväl som ny. Alla slags metaller kunna poleras på detta sätt med lika godt resultat. *Hildur.*

Läkareråd.

G. 22 år. 1) och 2). Drick hvarje morgon ett glas varmt Emservatten samt använd dessutom den behandling, som tillräddts Chander-nagor 3) i nr 14. Förbättras ej härf ort onda, så bör ni vända er till en specialist i hälsens och näsans sjukdomar. 3) Lät läkare eller annan lämplig person en gång sköta edra inväxta naglar samt klipp dem derefter aldrig för djupt in på sidorna. Begagna rym-liga skodon. 4). Att låta någon vända ut och in på öfre ögonlocket och med en bit fuktad ren vadd resa det samma. 5). Icke i vanliga fall, så vida de ej göras för häftigt.

Sextonåring. Se svar till Nanna i nr 3. Hvad edra röda händer beträffar, så kan ni försöka de medel, som tillräddts Mary i nr 3 samt dessutom följa råd till Fräguv 2; i nr 5. Men ni bör ha godt tålamod med kuren.

Stina J. Använd en salva af: 1 del *Extrac-tum Ratanhia* och 15 delar af *Unguentum Glycerini* samt aftvätta för hvarje gång, som salvan måste bort, med borsyrelösning (4%) och torka dem derefter noga.

Ch-e D-g. Vi våga ej ens en gissning på grund af dessa knapphändiga upplysningar. När påkommer värken? Hurudan är eder matsmältning? Allmänna tillståndet? o. s. v.

Lilla Greta. Alla de åkommor, för hvilka ni begär råd, härleda sig helt visst från bleksot. Denna måste i första hand behandlas. 1). I stället insprutningar, men med ljumt vatten. 2). Se råd till X. Y. 2 i n:o 11. 3) Helt säkert: nej.

Edith B.—n. Vi måste bedja er om mycket noggrannare beskrifning både på er hudsjukdom och ert allmänna tillstånd för att kunna ge er något råd.

Ulla. Beror derpå, att hudporerna äro abnormt vida. Något särskildt har ni ej att göra här för.

Olyckligt prenumerant. 1) I vanliga fall: ja. Men de böra anläggas väl för att göra nytta. 2) Att uppräknat alla orsaker blefve för vidlyftigt. För mycken rörelse är skadlig. 3.) a) Anslaget kvarstår gerna för alltid. b) Blott i fall af uppstående grossess.

17 1/2-årig flicka. 1) Detta skulle nog kunna ske utan synnerligt stor risk. Behåll dock hellre er ylletröja; begagna blott något tunnare sådan sommardint. Akta er för ylletröjor af färgadt garn, ty dessa reta huden starkare än dylika af ofärgadt. 2) På denna friga kunna vi ej svara annat, än att så ofta plägar vara förhållandet.

Prenumerant. Se råd till Lisa 21 år i nr 7. Toru. En badkur i sommar är för er högst önskvärd. — Hvad hypnotiseringen beträffar, så är det nog möjligt, att den skulle medföra önskad resultat, men osäkert är, om dermed mycket vore vunnet: orsaken vore ej dermed häfad.

B. »Barnslig toka» har icke fått råd för finnar, utan för hudmaskar. Huru finnar skola behandlas, kan ni se i svar till Elsa i nr 7. Tjättrål kan mycket väl användas till de deri föreskrifna tvättningarna.

Signe V. 1) Om de ej äro för stora, kunna de skäras bort. Äfven brännmedel kunna användas, men dessa efterlemna ärr. 2) Pormaskarna böra tryckas ut, och ansigtet en gång dagligen tvättas med Hebras såpsprit. Viola R. Det bästa råd, vi kunna gifva eder, är, att ni låter en specialist undersöka er näsa.

Barnslig toka nr 2. 1) Derför disponerad hud blir brun trots alla försigtighetsmått. Något skyddas den genom att gnida in vaselin och bära flor för ansigtet. 2) Nej. Pensla flere gånger dagligen med följande blandning: 100 gram mandelmulsion, 5 gram benzoin-tinktur och 15 centigram sublimat. Mycket vinnes dock ej med behandlingen i detta fall. 3) Se svar till Ulla här ofvan! 4) a) Genom användande af de ofvannämnda penslingarna. b) Medels sprittvättningar.

Beda. Behandling finnes angifven i svar till Nanna i nr 3 (jämför svar till Sven i nr 12 och Fanny L. L. i nr 15). Ni behöfver emellertid helt säkert en stärkande allmänbehandling. Har ni ej tillfälle att i sommar skröa er vid någon badort?

Vår atatis XXV. Så vida ej utslaget gått så djupt, att hårrötterna förstörts — något som väl knappast är troligt — så växer håret igen, oberoende af hvarje behandling. Ni kan emellertid en gång dagligen tvätta hufvudet med en lösning af 2 delar tannin i 100 delar brännvin, samt emellanåt, om huden blir spröd, ingnida olja.

Inga 42. 1) Barnen måste i sommar vistas på landet, lefva af kraftig föda, förtära rikligt med mjölk och dagligen bada. Om de svagaste af dem — och ni sjelf — hade tillfälle att undgå en brunns- och bad-kur, vore det ännu bättre. För framtiden blir kraftig föda och frisk luft hufvudsaken. 2) Tvättningar med kallt vatten flere gånger dagligen. 3) och 4) Om dessa krämpor kunna vi ej yttra oss utan undersökning, men sannolikt skulle massage och bad medföra bättre.

Moder. 1) Begagna mot utslaget i hufvudet en salva af 1 del tjära och 2 delar vaselin. 2) Med ledning blott af er upplysning, att flickan, sedan hon var 1/2 år, »haft ett utslag, som fjällar, ibland fint, ibland större fjäll», är det omöjligt att fälla ett säkert omdöme om sjukdomen. Troligt är dock, att benet är behäftadt med ichthyosis (s. k. »fiskhud»), en svårbotlig sjukdom. Dagliga bad med såpborstning och följande ingnifning af vaselin torde i alla händelser göra nytta.

Yvonne.—I. Använd det medel, som föreskrifvits X. Y. 2. i nr 11 och pudra ansigtet efter hvarje pensling, så vidt det är möjligt. Porria skulle nog vara lämpligt för eder. Dessutom — hvilat!

D:r —d.

Frågor.

Nr 31. Huru kokar man god och välsmakande knäck? Malin V.

Nr 32. Kan någon husmoder upplysa, hur man på bästa och trefligaste sätt kan använda små sidenlappar, utan att använda dem till lapptäcke? Sparsam.

Nr 33. Hur skulle en för öfrigt nitisk och duglig barnasköterska kunna vänja sig af med sin tunga sömn, som hindrar henne att vakna vid barnets fulla skrik; i synnerhet som hon ju skulle märka mindre högljudt oro under natten? Bekymrad husmoder.

Nr 34. Hvilket är säkraste medlet mot mal? B. H.

Svar.

Nr 5. Plantor af Coffea arabica fås genom Göteborgs Trädgårdsförening. H.

Nr 13. Man låter bleckslagarna göra nya lock till vil rengörda, ej rostiga ansjovisburkar. Kräfterna kokas på vanligt sätt med lagom salt, rensas och packas sedan väl i burken med en dillqvist ofvannp. Derpå fastlöses locket omsorgsfullt. Burkarne ställas sedan i kokande vatten 1 1/2 timme. Skulle någon luftblåsa uppbränga måste lödningen förnyas på det söndriga stället. Erfaren hushållerska.

Nr 14. Gnid nysilfverpjeserna med cigarraska på sämskskinn. Förvara er dylika pjeser i närheten af frukt eller på fuktiga ställen. N—a.

— Försök Adalbert Wogts & C:os metallputspomada. Fiffi K.

— En tunn deg af ljumt vatten, malen krita och ett par droppar ammoniak påläggas med borste. Sedan kritan torkat, afborstas den. Fläckarne gnidas derefter först med ylle och sedan med linne. Man bör verkställa detta i ett rum, der ej kritdammet kan fastna i möbler eller andra föremål, ty det är svårt att aflägsna. E. och H.

Nr 15. Rengör först möblerna med starkt såpvattnet och låt sedan oljemåla dem inuti. B. W. och L. L.

Nr 18. Bolstervaret lägges afvigt på ett bord, hvarefter vaxet jemt och tunnt ingnides. Varet glattas sedan med en butelj, fylld med varmt vatten. Helst bör man begagna ett undervar af domestik e. d., som fastsits i hörnen med det yttre varet. Detta torde vara tillräckligt. Det är nämligen alltid risk med vaxningen, som kan slå igenom fläckar. Yttervaret bör förses med skinnhorn. Onämnd, Cananina, Aina, Göteborgska, L. L., B. W. m. fl.

Nr 19. Flera förlöfjade prenumeranter be-das uppgifva någon adress, hvarunder red. kan delgifva dem det första poetiska svaret på deras fråga, enär det är för långt att återgifvas i Idun. Red. af Idun.

Nr 22. Tvätta händerna med finrivnen pimsten och stryk öfver dem med glycerin, sedan de torkat. Onämnd.

— Två till tre gånger dagligen hållas händerna 5—8 minuter i varmt vatten — 45—50 grader Celsius. På vintern får man ej gå ut strax efter handbadet. E. H.

— Fyll på sommar en flaska med smultron och häll deröfver god matolja. Flaskan ställes kordad i solen under 14 dagar och vändes emellanåt. Händerna gnidas härmed. Der-efter påtages ett par stora handskar, som få sitta på öfver natten. Göteborgska.

— Sprit, colloidum och glycerin, 10 gram af hvarje, blandas samman och användes som föregående. Josse.

Breflåda.

Adi, »en af Iduns väninnor i Finland», tacka vi för de hjertliga välönskingarna, de präktiga bidragen och det vänliga löftet.

A—el. I synnerhet den lilla biten för barnen tyckte vi om.

S. B. Nkpg. Annonsen kostar 1, 75 per gång; således 3 kr. 50 öre för två gånger.

—e. Finland. Och detta kallar Ni noveller. Och detta kallar Ni svenska. Och detta vill Ni ha honorar för si anseende till portoutlägg o. d., men försändelsen var ofullständigt frankerad och ädrog oss 40-öres straffporto. Vi använda den ej.

Ebon, Lund. Goddag, vackra mask! — Vårvisan kom för sent, men logografen och charaden gömma vi, tills tidningen utvidgats och vi möjligen få utrymme för en gåtadelning.

G. X. Westberg får afhemta skizzen under uppgifven adress.

Humor. Vi hade redan, innan ert bref kom, börjat underhandlingar just i det syfte, ni önskar.

Många meddelarinnor. Vårt hjertliga tack! Det är just sådana praktiskt pröfvade råd och rön, som äro vår tidning välförnöda; naturligtvis kunna vi i de flesta fall ej tillmötesgå önskan att offentliggöra det meddelade i nästa nummer. Vi skulle då behöfva för stort utrymme, i synnerhet om vi skulle der-jemte åstadkomma den omvexling Iduns läsarinna tycka så mycket om. Men gömdt är ej glömdt.

W. D., Lidköping, bedes uppgifva adress för närmare meddelande, då red. gerna ville profitera af eder förädlade smak. Är Ni en af våra qvinnliga prenumeranter?

L. W., H. 18 och A. W. Huslig hafva bref att hemta på byrån. Obs.! De ändrade expeditionstiderna!

Redaktionen.

Innehållsförteckning:

Tillkännagifvande. — Vill du ha din trädgård fin? Af Stina Q. — Litet men värltet. Af Anna Lena. — Vid Babylons elfvar. Dikt i öfversättning. — Qvinnor. Porträttstudier för Idun af Johan Nordling (slut i n. nr). — Europeiska furstinner. Efter främmande källor af Mathilda Langlet (forts.). — Iduns tredje pristafning. — En lifsuppgift. Berättelse af Ernst Lundquist (forts.).

Våra barn. — Klädedrägten. — Köket. — Matlagning. — Bakning. — Syltning. — Tvätten. — Husgerädet. — Trädgården. — Fönsterträdgården. — Hvarjehanda. — Läkare-råd af d:r —d. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Annonser.

Annonspis: 25 öre pr petitrad (=10 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

Trolofvade:

E. E. Livén

Ida Nordenmark.

(G. 17503x1) [372]

Allmänna Lifförsäkringsbolaget,

Stockholm, Kungsträdgårdsgatan 2 C, 1 tr. Tryggande fonderadt på matematisk grund. Försäkrings-tagarne varda meddelegare i bolaget och hela dess vinst. (G. 17599) [378]

LEDIGA PLATSER.

En bättre flicka, kunnig i matlagning, erhåller plats till hösten i en mindre familj att gå frun till handa. Reflekterande härå torde sända afskrift af betyg jemte uppgift å löneanspråk till »M.», Lidköping. [371]

PLATSSÖKANDE.

Som lärarinna i musik, vanliga skolämnen, handarbeten eller träsnideri önskar en ung flicka komma i en bildad familj under sommaren mot fritt vivre. Den sökande kan äfven hjälpa till i hushållet, om så önskas. Svar till »Sommar», Iduns redaktion. [369]

En ung flicka, 18 år, van vid husliga sysslor, önskar nu eller till hösten plats i en bättre familj, helst på landet för att gå frun till handa i hushållet. Svar benäget till »J.», Ånge, poste restante. [373]

En ung flicka, som genomgått Lunds elementarskola, önskar sig plats till hösten att under-visa i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbete. Reflekterande härå torde sända svar under adress Z. Aska, Norra Sandby, Hesselholm. [374]

En ung flicka, som i vår utgått från Wallinska skolan, (latinlinjen) med mogenhetsbetyget »med beröm godkänd», önskar plats såsom lärarinna i familj för sommaren eller längre tid. Närmare upplysningar lemnas godhetsfullt af föreståndarinnan för Wallinska skolan fröken Fahnehjelm. Svar till »21 år», Arboga, poste restante. [370]

En anspråkslös flicka af god familj önskar nu eller till hösten plats i familj såsom lärarinna för barn under 10 år eller såsom sällskap o. hjälp i huset. Goda betyg om skicklighet i musik o. andra ämnen. Närmare uppl. å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Stockholm. [359] (G. 17056x3)

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

är bortrest och träffas ej före den 1 september. [377]

Doktor C. D. JOSEPHSON,

Hötorget 11, 1 tr. 9—10 och 2—3. Allm. tel. 6910. Fruntimmerssjukdomar, Förlösningsar. [207]

Doktor Carl Flensburg,

14 Lilla Vattugatan 14. Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11. Behandlar företrädesvis Barnsjukdomar. [297]

Hårväxtmedel

är O. Becklins Patent-Elite-Pomada. Den fäster håret, stärker och befordrar hårväxten, är mjellbefriande. Försäljes å 1: 50 pr burk hos Fru O. Stråle, Parfymhandeln, Drottninggatan 6. Obs.! Sändes till landsorten mot efterkräf. [368]

Sommarinackordering

kan erhållas i ung familj för 1 eller 2 personer. Läget ett af de vackraste och friskaste i skärgården. Priset billigt. Bästa och lättaste kommunikationer. Närmare meddelas å Iduns redaktionsbyrå, Sturegatan 8 (ingång från Humlegårdsg. 19). [376]

Läsning under sommaren.

På Fahlcrantz & C:os förlag hafva utkommit och finnas att tillgå i hvarje välordnad bokhandel:

Julius Stindes böcker:

3:e uppl. Borgarfolk, del I, å 2,25; del II, å 2 kr.; del III (Fru Wilhelmina), å 2,25. — Borgarfolk på resa, 2:a uppl. å 1,75.

»Jag hoppas att fru Buchholz' lifskraft ännu länge måtte stå bi mot »Bergfeldtskans» kitsligheter och sätta henne i tillfälle att uppfrika oss med nya skildringar.» (Furst Bismarck.)

L. Dillings böcker:

Hvardagsmenniskor, 2:a uppl., 2 delar å 2,25. — Genom Iorgnetten, 3 delar å 1,75. — I kupén, å 1,75. — Ett godt hufvud, å 2 kr.

»Jag kan anbefalla dem alla åt mina läsare; men det behöfs ej, om de blott göra början med en af dem.» (Erik Bögh, om Dillings första Skisser.)

Utmärkta engelska romaner:

F. Anstey: Ombytta roller (Vice versa), å 2,25. — Den svarta pudeln, å 1,75.

W. Besant & J. Rice: Guldffjäriln, å 3 kr. — Rike Mortiboy, å 3,50.

Hugh Conway: Töcken och ljus, å 2 kr. — Mörka dagar, å 2 kr.

F. Marion Crawford: Doktor Claudius, å 2,25.

H. James jr.: Amerikanen, å 3 kr.

Justin M'Carthy: »Lilla hennes nåd», å 3,75. — Donna Quivote, å 3 kr. [367]

Advertisement for jewelry and watchmaking. Text: Fredsögatan, N: 22, O. G. Hultens, JUVELERARE, STOCKHOLM, N: 9, Regeringsgatan. Includes a small illustration of a watch.

John Hultensbergs Tricotvaruhandel, Regeringsgatan 28, Stockholm. [314]

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61
3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.

Med största högaktning

LEVERIN & C:o

[46]

Trefligaste sommarnöje.

Två möblerade rum, med eller utan del i kök samt med eller utan inackordering, kunna erhållas till billigt pris nu genast. Läget ett bland de friskaste och härligaste bland Stockholms omgifningar åt Saltsjön. Bästa och lättaste kommunikationer. Alla möjliga bekvämligheter. Vidare meddelas å Iduns redaktionsbyrå, Sturegatan n:r 8 (ingång från Humlegårdsg. 19). [375]

J. G. Hammars

Lampkök.

Stor värmeförmåga. Brinna luktfritt. Brilljant belysning. Pris: enkla med veke 4-6 kr., extra solida 7-8 kr., med 2 vekar 12 kr. Fullkomlig beläthenhet garanteras hvarje köpare. [292] **J. G. HAMMAR,** 30 Malmsteknads-gatan

Fruentimmer egande 3,500 kr.,

kan genom att öfvertaga och själf sköta en nätt och välbelägen affär i Gefle erhålla minst 700 kr. om året (= 20 proc.) Allm. tidningskontoret i Gefle anvisar. [318] (G. 16300 x 5)

Engelska Magasinet

38 Regeringsgatan 38, 1 tr. upp. Tricotvaror af bästa kvalitet, Serger, Velveteen, Flaneller, Barnskor, Vårhattar för babies, Bärkappor. Utmärkta Téer m. m. [252]

Kurs i klädsömnad

gifves af undertecknad till ett begränsadt antal elever. OBS. Eleverna förfärdiga egna klädningar. **Bernadina Nicodemi,** Regeringsgatan 47, 3 tr. upp öfver g. [185]

Landsortsboar

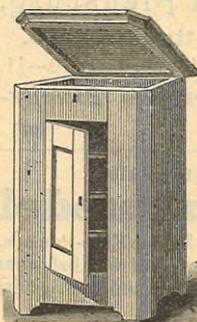
kunna få hvarjeh. uppdrag utförda genom undert. Se annonsen i n:r 15 af Idun. Postadr.: Engelbrektsg. 31 A. Telegrafadr.: Ströms, Stockholm. [300] **Maria Ström, född Klockhoff.**

Fysiologiska skodon

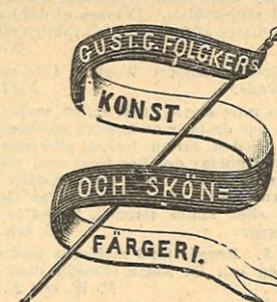
för damer, herrar och barn tillverkas hos undertecknad. Använd alltid sådana åt edra barn, så få de ej liktornar och kylknölar på gamla dagar! Högaktningfullt [316] **C. Nilsson, Drottninggatan 100.**

Race-ankägg

till salu för 15 öre pr st. å Degela, adr.: Frimmaryd. [320]

Nu är sommarvärmen här, då hvarje hushåll behöfver ett isskåp. De bästa isskåpen, tillverkade af Smäländs kärnfuruplank, säljas från ett större kommissionslager till pris af 20, 26 å 36 kr. De isskåp, som på andra ställen säljas till underpris, äro tillverkade af Norrlands utskottsplank och äro derför af ringa varaktighet. En god vara är alltid billigast i längden. Innan I köpen eder isskåp, så kommen först och sen på dessa. Sändas till landet mot efterkräf. Illustrerad priskurant. Adress: E. Lundbäck, Magasinet, n:r 19 Biblioteksgatan vid Stureplan, Stockholm. [361]

Gust. G. Folckers
Skönfärgeri

och
Konsttvättning
N:r 2 Kungsholmstorg N:r 2.
Regeringsg. n:r 9 (postadr.),
Nybrogatan n:r 28 B,
Drottninggatan n:r 81 C.
Butik i Göteborg: Kyrkogatan n:r 15.
[315]

TJULANDER & C:o,
VINHANDEL,

55 Drottninggatan 55,
rekommendera sitt välsorterade lager af endast äkta utländska

Viner och Spirituosa.

Särskildt framhålls: finare **Champ.-Cognac** från de förnämsta firmor, flere år här i lager, **Bordeaux-viner** af välkända firmor, **hvitt Portvin**, särdeles omtyckt, samt för sommarsäsongen: **extra fint Kallskålsvin** å 3 kr. pr kanna. [313]

Dame-, Herr- och Barn-
SKODON

ständigt på lager i största urval och till billigaste priser i Stockholm.
[338] **Nya Skovaru-Concurrence-Magasinet,**
1 tr. upp, 42 Drottninggatan 42, 1 tr. upp.

Regenerateur,
Lundbergs riksbekanta Hårmedel,

för den finare damtoaletten, flottar ej! klibbar ej! skyddar mot mjäll och hårets affallande, finnes i Stockholm uti Fanny Gelins renommerade Parfymbutik, Malmstorgsgatan 5, vis å vis hotell Kung Karl, i Göteborg hos Fru Olivia Pihlström, Haglunds Hotell, i Malmö hos Herr Wöhlecke samt i öfriga Sveriges städer hos Bok- och Pappershandlare. [166] (G. 12006 x 6)

Fiskebäckskils Badinrättning.

Saison: 15 juni—15 september. Badortens förträffligt serverade bad, vattnets betydliga sälla och den friska luften just vid sjelfva hafsbandet äro fördelar, hvaruti platsen kan mäta sig med de förnämsta badorter till vestkusten. Dertill kommer riklig tillgång på propra och billiga rum, samt jemntillförsel af lifsmedel för dem, som önska eget hushåll. Kostnaderna för vistandet på denna badort äro med de billigaste på vestkusten. Såväl **varma saltsjöbad** med gytja eller artificiella tillsatser som **basinbad** serveras. **Elektrisk behandling** och **massage** meddelas af badanstaltens läkare. Naturliga och artificiella **mineralvatten**. **God och tidsenlig restauration** finnes. **Ångbåtskommunikation** hvarje dag med de flesta platser på bohuslänska kusten. Stor tillgång finnes på utmärkta segelbåtar med erfarna förare. För rums anskaffande jemte öfriga upplysningar rörande badanstalten hänvände man sig intill den 15 juni till undertecknad, adress: Uddevalla samt derefter till **Badhuskamreraren, Fiskebäckskil.** Uddevalla i maj 1888. [350] **C. A. BERG.**

Husqvarna Stålsymaskiner,

vida öfverträffande allt hvad utländska symaskiner heter, så väl i afseende på det material, hvaraf Husqvarna-maskinerna äro tillverkade, som ock beträffande deras arbete och justering.

Stickmaskiner
samt **Symaskin- och Stickmaskintillbehör** hos
Carl A. Hanner,
[136] N:r 10 Gustaf Adolfs torg N:r 10.

Lacave y Ca, Cadiz. Äkta Spanska Viner i Stockholm.
Forsenska Terrassen och Kungsgatan n:r 7.
Telefon: 54 50. [341] Telefon: 57 70.

Vårt 1:a Hushålls-, Pariser- och **Intubi-Kaffe**, hvars godhet garanteras, rekommenderas hos hvarje sparsam hushåll. **Stockholms Intubi-Kaffefabrik,** N:r 4 Klara östra gata n:r 4. [228]

OBS.

Stort lager af **Barnkläder** för alla åldrar, till och med 14 år. Goda tyger. Nya och smakfulla modeller. Billiga priser. Allm. Telef. 68 40. **H. Nystrom,** 2 Stora Vattugatan 2, hörnhuset vid Brurkebergstorg. [365]

KULLE
Svenska Konstväfnader
och **Broderier.**

Yllestramaljer, alla färger, Garn och Silke. Förklädestyger, ylle och bomull. Äkta färger. Originalmönster. Bästa materialier. Beställningar utföres å Möbeltyger, Mattor, Draperier m. m. i hvilken stil som önskas. Moderata priser. **Stockholm, Drottninggatan 36.**

Tillverkningsort: **Lund (Thora Kulle).**
Filial: **Göteborg (Svenska industrimagasinet.)** [137]